

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 24/19

Λουξεμβούργο, 7 Μαρτίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-420/16 P
Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis κατά Επιτροπής

Η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας την αίτηση καταχώρισης της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση της κατάστασης των περιφερειών με εθνικές μειονότητες

Επομένως, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής

Κατά τη Συνθήκη ΕΕ, στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών (στο εξής: «ΕΠΠ»), πολίτες της Ένωσης, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου πολιτών προερχόμενων από τουλάχιστον το ένα τέταρτο των κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλλει στον νομοθέτη της Ένωσης πρόταση για την έκδοση νομικών πράξεων για την εφαρμογή των Συνθηκών. Προτού αρχίσουν να συλλέγουν τον απαιτούμενο αριθμό υπογραφών, οι διοργανωτές της ΕΠΠ οφείλουν να ζητήσουν την καταχώρισή της από την Επιτροπή, η οποία εξετάζει ιδίως το αντικείμενο και τους σκοπούς της. Η Επιτροπή μπορεί να απορρίψει την αίτηση καταχώρισης της ΕΠΠ, μεταξύ άλλων, εφόσον το αντικείμενό της καταφανώς δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές της.

Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς, οι Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis, από κοινού με πέντε ακόμη πρόσωπα, υπέβαλαν τον Ιούνιο 2013 στην Επιτροπή μια πρόταση ΕΠΠ, με τον τίτλο «Πολιτική συνοχής για την ισότητα των περιφερειών και τη διατήρηση των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους»¹. Με την πρωτοβουλία αυτή επιδιώκεται να δώσει η ενωσιακή πολιτική συνοχής ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες των οποίων τα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά διαφέρουν από εκείνα των γειτνιαζουσών περιφερειών (στο εξής: «περιφέρειες με εθνικές μειονότητες»). Επομένως, βασικός σκοπός της πρωτοβουλίας είναι να αποκτήσουν οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες πρόσβαση, υπό τη μορφή μέτρων στήριξης, διατήρησης ή ανάπτυξης, στα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη προαναφερθείσα πολιτική, προκειμένου να μη μειονεκτούν από οικονομική άποψη σε σχέση με τις γειτνιαζουσες περιφέρειες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι διοργανωτές της ΕΠΠ διατείνονται, μεταξύ άλλων, ότι η εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής συνοχής απειλεί τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες και ότι τα εν λόγω χαρακτηριστικά συνιστούν σοβαρό και μόνιμο δημογραφικό μειονέκτημα το οποίο η Ένωση πρέπει να καταπολεμά στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής.

Με απόφαση της 25ης Ιουλίου 2013², η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση καταχώρισης της ΕΠΠ, εκτιμώντας ότι η πρόταση αυτή βρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων μπορεί να προτείνει στον νομοθέτη της Ένωσης την έκδοση νομικής πράξης. Οι Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis προσέφυγαν στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητώντας την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής. Ωστόσο, με απόφαση της 10ης Μαΐου 2016³, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή που ασκήθηκε κατά της εν λόγω απόφασης

¹ Ο πρωτότυπος τίτλος της πρωτοβουλίας στα αγγλικά είναι ο εξής: «Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures».

² Απόφαση C (2013) 4975 τελικό της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2013, περί απορρίψεως της αιτήσεως καταχωρίσεως της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών «Πολιτική συνοχής για την ισότητα των περιφερειών και τη διατήρηση των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους».

³ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2016, Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis κατά Επιτροπής (T-529/13, βλ. επίσης το Ανακοινωθέν Τύπου [50/16](#)).

με το σκεπτικό, μεταξύ άλλων, ότι οι διοργανωτές δεν είχαν αποδείξει την ύπαρξη της απειλής και του μειονεκτήματος που προαναφέρθηκαν.

Εν συνεχεία, οι Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis άσκησαν αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η ΕΠΠ έχει ως σκοπό να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών και να καταστήσει την Ένωση πιο προσιτή· επομένως το μέσο αυτό πρέπει να είναι ευχερώς προσβάσιμο για τους πολίτες.

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, όσον αφορά το ερώτημα αν η πολιτική συνοχής μπορεί να αποτελέσει νομική βάση για τη συνεκτίμηση, σε επίπεδο Ένωσης, των συμφερόντων των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, που θεωρούν ότι περιέρχονται σε δυσμενέστερη θέση, ή ακόμη και ότι απειλούνται από την πολιτική αυτή, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι η απάντηση στο ερώτημα αυτό έπρεπε να περιλαμβάνει εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων, ως προς τα οποία το βάρος απόδειξης έφεραν οι διοργανωτές της ΕΠΠ. Το Δικαστήριο επισημαίνει, όμως, ότι, ακολουθώντας μια τέτοια συλλογιστική, **το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο** όσον αφορά την προϋπόθεση της καταχώρισης των ΕΠΠ και την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διοργανωτών μιας ΕΠΠ και της Επιτροπής στο πλαίσιο της διαδικασίας μιας τέτοιας καταχώρισης.

Πράγματι, το ζήτημα αν το προτεινόμενο μέτρο στο πλαίσιο μιας ΕΠΠ εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής **δεν αποτελεί ζήτημα αναγόμενο στα πραγματικά περιστατικά ή στην εκτίμηση των αποδείξεων το οποίο υπόκειται στους κανόνες σχετικά με το βάρος απόδειξης, αλλά αποτελεί, κατ' ουσίαν, ζήτημα ερμηνείας και εφαρμογής των διατάξεων των Συνθηκών.**

Επομένως, σε περίπτωση κατά την οποία έχει υποβληθεί στην Επιτροπή αίτηση καταχώρισης πρότασης ΕΠΠ, το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν είναι, κατά το στάδιο αυτό, αρμόδιο να ελέγξει ότι έχουν αποδειχθεί όλα τα προβαλλόμενα πραγματικά στοιχεία ούτε ότι η αιτιολογία στην οποία στηρίζονται η πρόταση και τα προτεινόμενα μέτρα είναι επαρκής. Η Επιτροπή οφείλει να περιοριστεί στο να εξετάσει αν, από αντικειμενική άποψη, **τα μέτρα, εξεταζόμενα in abstracto, θα μπορούσαν να ληφθούν βάσει των Συνθηκών.**

Υπό τις συνθήκες αυτές, **το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής.**

Ωστόσο, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει τη διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ότι τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες δεν εμπίπτουν στην έννοια του «σοβαρού και μόνιμου δημογραφικού προβλήματος» και, επομένως, δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της εν λόγω έννοιας για τους σκοπούς της πολιτικής συνοχής. Πράγματι, τα εν λόγω χαρακτηριστικά δεν δύνανται να αποτελούν συστηματικώς, όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη, μειονέκτημα σε σύγκριση με τις γειτνιάζουσες περιφέρειες.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ : Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναίρεσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναίρεσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναίρεσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

www.curia.europa.eu

